

Valkas rajona kultūras nama deju kolektīvs Elgas Auziņas vadībā sācis darboties 1958. gada martā.

Kopš tā laika pagājuši jau 55 gadi. 2013. gada 22. maijā Valkas bibliotēkā satikušies bijušie dejojāji **Ausma Putniņa** (sākumā Gailīte), **Astrīda Bērziņa** (sākumā Zubova), **Skaidrīte Gudrīte**, **Ārija Burkēvica** un **Modris Saldūksnis**. Viņi aplūko līdzpaņemtās fotogrāfijas un atceras kopā piedzīvoto. Sarunā iesaistās visi, tikai Skaidrīte ir mazliet sakautrējusies un arī bēdīga, jo nav paņēmusi līdzī brilles.

Pirmā plašākā informācija par deju kolektīvu parādījusies laikrakstā „Darba Karogs” 1959. gada 7. jūlija numurā, kurā R. Nokalne stāsta, ka rajona Dziesmu dienā Valkas kultūras nama 10 pāru lielais deju kolektīvs ieguvis Goda rakstu un kopā ar savu vadītāju Elgu Auziņu sāks gatavoties republikas Dziesmu

svētkiem. Minēts, ka jau no paša sākuma kolektīvā darbojušies Ērika Lielause, Ārija Šaka, Vija Klote, Ņina Kurčevska, Valdis Vīlisters, Gunārs Sproģis, Arnis Auziņš,

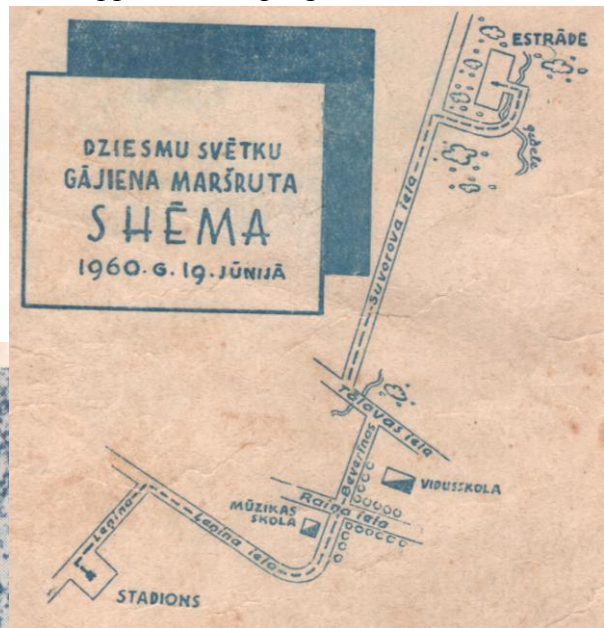
Laimonis Pelčers, Māris Grišjānis, Valdis Gudrītis. Kolektīva repertuārā ir „Ritenītis”, „Jautrais pāris”, „Garais dancis”, „Rudzu plauja”, „Ciemā ņēmu līgaviņu”, „Rucavietis”, „Talsu deja”, „Solodezi” un citas.

„Elga Auziņa kultūras darbā strādā tikai otro gadu, arī deju kolektīva vadīšanā viņai nav nekādu speciālu zināšanu, ne prakses. 2 nedēļu kursus gūtās zināšanas bija viss, kad Elga stājās pie darba. Taču, būdama pati laba, apdāvināta dejojāja, viņa arī sava kolektīva darbu ievirzījusi pareizās sliedēs, veicot kolektīva vadīšanu blakus tiešajam rajona kultūras nama instruktora darbam.”

1960. gada 18. un 19. jūnijā Valkā notiek rajona Dziesmu un deju svētki. Par godu svētkiem izdota 48 lappušu bieza programma ar svētku gājiena maršruta shēmu. Programma iepazīstina ar visiem svētku dalībniekiem, tai skaitā Valkas rajona kultūras nama deju kolektīvu.

Kolektīvs sācis darboties 1958. gada martā. Kolektīvu vada Elga AUZIŅA. Kolektīvs ar labiem panākumiem piedalījies Dziesmu svētku ieskaņu koncertos Rūjienā, Trikātā, 1959. gada rajona Dziesmu dienas koncertā un atskaņu koncertā Strenčos. Dejojāji kuplinājuši visus kultūras nama rīkotos koncertus un snieguši 2 patstāvīgus koncertus.

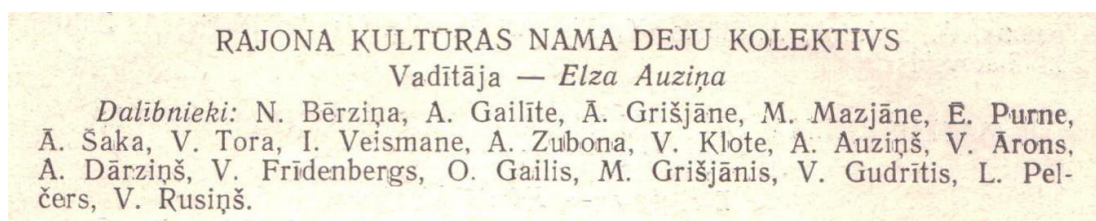
Kolektīva repertuārā iestudētas 24 dažādu tautu dejas.

A. Auziņš, V. Arons, V. Bērziņa, A. Dārziņš, V. Frīdenbergs, A. Gailīte, O. Gailis, Ā. Grišjāne, M. Grišjānis, V. Gudrītis, V. Klote, E. Knostenbergs, M. Mazjāne, V. Mazurs, L. Pelčers, Ē. Purne, V. Rusiņš, Ā. Šaka, V. Tora, I. Veismane, A. Zubova.

„Nekad vēl Valkas ielas nebija redzējušas tik daudz svētku drānās tērptu ļaužu, nekad vēl nevienā koncertā nebija piedalījušies tik daudzi dalībnieki kā nule svētdien aizvadītajos Padomju Latvijas 20. gadadienai veltītajos rajona Dziesmu un deju svētkos. ..visi dziedātāji, dejojāji ar orķestri priekšgalā uzsāka svētku gājienu, kas no stadiona virzījās pa Valkas ielām uz jaunuzcelto estrādi nule izveidotajā pilsētas kultūras un atpūtas parkā. ..piedalījās ap 40 dažādu kolektīvu ar turpat 1200 dalībniekiem,” laikraksta „Darba Karogs” 1960. gada 23. jūnija numurā raksta J. Lācis.

Šajā pašā laikrakstā I. Saiva stāsta par deju kolektīvu konkursu, kurā no 17 rajona deju kolektīviem piedalījušies vienpadsmit. **1.vietu izcīnījis Valkas kultūras nama deju kolektīvs, ieguvis tiesības piedalīties IV republikas (XIII Vispārējos) Dziesmu un deju svētkos Rīgā, kā arī rajona ceļojošo Sarkanā karogu.**

Grāmatā „Padomju Latvijas 20. gadadienai veltītie Dziesmu svētki. 1940 – 1960” atrodami toreizējie kolektīva dejojāji – svētku dalībnieki.

Dejojāji, kas šodien sanākuši uz tikšanos bibliotēkā, cits caur citu atceras savus deju biedrus: *Rita* (Rita Strumpe) *dejoja*, *Žanīts* (Ženija) *ar Kārli – skaistais Zeibotu pāris*, *Tenis* (Tenu Kiristaja) *no Igaunijas dejoja*. *Laimonis* (Laimonis Pelčers) *un Vija* (Vija Bērziņa), *arī Hinču Biruta* (Biruta Hincs). *Zigrīda Dabre – viņa lauksaimniecības pārvaldē strādāja*, *Pēču Arvīds arī bija*, *Marianna Smeltere dejoja*. *Arnīs* (Arnīs Auziņš) – *tas bija liels smējējs*.

Ausma Putniņa: *Arnīs sākumā dejoja arī patērētāju biedrībā, mēs abi vienu laiku tur dejojām. Es pati īsti neatceros, vai 58. vai 59. gadā atnācu.*

Modris Saldūksnis: *Mēs ar Elitu atnācām uz kultūras namu, kad skolā vairs nebija deju kolektīva. Tas bija 1961. gada pavasarī 9. klasē.*

Astrīda Bērziņa: *Skaidrīte jau sākumā nedejoja, apprecējās un tad nāca.*

Ārija Burkēvica: *Es apprecējos 1961. gadā, tad arī sāku dejot. Valdis dejoja jau pirms manis. Uz Valku atnācu 58. vai 59. gadā. Pirms tam es Rīgā deju tehnikumā. Mūs bija paņēmis Sūna savā pārziņā, mēs dejojām pie „Danča” klāt.*

Astrīda: *Mēs reizē ar Toru Viju sākām dejot. Viņa vispirms atnāca, un tad mani sakūdīja, mēs no Lauktehnikas atnācām.*

Modris: *Tad, kad es vēl Kārķos gāju skolā, bija kolhozam „Sarkanais karogs” 10 gadu jubileja, tad Vija tur arī dancoja no Lauktehnikas.*

Ausma: *Es atceros, Fjodorova Valda, tai laikā Aspere vadīja kolektīvu patērētāju biedrībā. Tad, kad es atnācu uz kultūras namu, tad jau Elga bija vadītāja. Pēc tam viņa bija arī kultūras nama direktore.*

Modris: *Rita mākslinieciskā vadītāja skaitījās. Ak, jā un Inārīte taču arī bija kultūras namā, Ināra Gabrāne.*

Ausma: *Rita un Elga abas bija kopā tehnikumā mācījušās. Ritu jau kādreiz satiekam kapusvētkos. Elgu gan es vairāk nekad neesmu redzējusi, kā tikai tad, kad viņa vienreiz bija atbraukusi uz svētkiem. Mēs vēl gājām uz Piparciemu viņu pavadīt. Bijām aizgājuši arī uz estrādi.*

Modris: *Bet mums tak viena tikšanās arī bija pēc tam šeit kādā 68. gadā. Es tad tikko biju veikalā sācis strādāt – Elga un Arnis bija atbraukuši.*

Ausma: *Vienreiz mēs bijām arī uz Ķekavu – ar sālsmaizi pie Elgas.*

Dejotāju lielākais lepnums un skaistākās atmiņas ir par kopīgi sagatavoto koncertprogrammu „Līksmo līdz”, ar kuru apbraukātas daudzas pilsētas un ciemi.

Ausma:
*Alūksnē bijām,
Virešos,
Salacgrīvā,
Saulkrastos,
arī Jūrmalā.
Staiceilē mūs*

negaidīja, bija

aizmirsuši izlikt afišas. Braucām mājās un nobildējāmies.

Modris: *Es tur nemaz neesmu redzams, biju varen sašauts, ka nemaz nekāpu ārā... – tāpēc, ka nebiju varējis izrādīt sevi!*

Ausma: *Mums bija arī ansamblītis līdzī – dziedātāji.*

1964. gadā izdotajā koncerta programmā var iepazīties ar vokālā ansambļa sastāvu: Ā. Eglīte, L. Feldhāne, D. Putniņa, A. Rožlapa, Ē. Svīle un V. Zače. Solo dziesmas dziedājuši Vilma Bērziņa, Dzintra Putniņa un Alfons Putniņš.

Koncertā piedalās:

Vokālais ansamblis — Ārija Eglīte, Līga Feldhāne, Dzintra Putniņa, Aira Rožlapa, Ērika Svīle, Vitālija Zače.

Solisti — Vilma Bērziņa, Dzintra Putniņa, Alfons Putniņš.

Vadītāja: TAMĀRA ONTENSONE

Deju kolektīvs — Arnis Auziņš, Jānis Auziņš, Ārija Burkēvica, Valdis Burkēvics, Roberts Ceļapīters, Zigrīda Dabre, Roberts Eglītis, Ausma Gailīte, Skaidrīte Gudrīte, Valdis Gudrītis, Ārija Grišjāne, Māris Grišjānis, Tenu Kiristaja, Malda Mazjāne, Laimonis Pelčers, Aroāds Pēcs, Modris Saldūksnis, Eleonora Samaroka, Mariāna Smeltere, Rīta Strumpe, Vija Tora, Ženija Vasile, Māra Viduce, Vilis Viducis, Astrīda Zubova, Kārlis Zeibots.

Pāra dejas izpilda — Ženija Vasile un Kārlis Zeibots, Rīta Strumpe un Arnis Auziņš.

Vadītāja: ELGA AUZIŅA

Pianiste: MERSEDA VĀRNA

Instrumentālais ansamblis — Edvīns Miglavs, Eduards Tehts, Konstantīns Taalers, Toivo Vains, Osvalds Udrass.

Vadītājs: JURIS VIMBA

Režisore: ELVĪRA JANAŅA

Programmu vada INĀRA GABRĀNE

ARTURA GOBAS literārā apdare

Ausma: *Bērziņa Vilma – tā bija Tālvāldim Bērziņam sieva. Viņa tāda šika dāma bija... Un pašās beigās mēs tak tajās balles kleitās, atceraties, dejojām to pēdējo deju. Modris: Mums jau toreiz bija 2 sastāvi, diezgan daudz mēs bijām.*

PROGRAMMA

- I
1. Krīevu deļa	I. Merkulova horeogrāfija
2. 26. jūlija maršs	A. D. Kartaija
3. Ļaudis, vēl nav par vēlu	B. Mokrousovs
4. Pie Daugavas	Latviešu deļa
	H. Sūnas horeogrāfijā
5. Dzintarzeme, Dzintarjūra	G. Dovgjallo
6. Diena jūras krastā	Igauņu deļa
	S. un O. Valgemi horeogrāfijā
7. Ilgi gaidu jau es	Gruziņu tautas dziesma
	G. Dovgjallo apdarē
8. Švarcvaldes dzirnavas	Vācu tautas dziesma
9. Vācu deļa	V. Svetinskas horeogrāfija
10. Ielejas deļa	Zviedru tautas deļa
	M. Lasmanes horeogrāfiskā apdare
11. Jautrie ceļotāji	Zviedru tautas dziesma
12. Ingliska	Etnogrāfiska somu tautas deļa
13. Gucuļu kazačoks	I. Antipovas horeogrāfiskā apdare
14. Lanskas kadriļa	Baltkrievu tautas deļa
	Grebenščikova horeogrāfiskā apdare

- II
1. Karikazo	Ungāru tautas deļa
2. Bukovinas pulši	Gucuļu puīšu deļa
	F. Seha horeogrāfija
3. Zvaniņš	Krievu tautas dziesma
4. Kas man bija nedzīvot	Latviešu tautas dziesma
	I. Geidenes apdarē
5. Svētku deļa	Latviešu deļa
	U. Žagatas horeogrāfijā
6. Moldāviete	K. Bulancevas horeogrāfija
7. Sīrba	Moldāvu deļa
	B. Rešetņikova horeogrāfijā
8. Zvaniņš	Amerikāņu tautas dziesma
9. Kad zvaigznes krit	R. Pauls
10. Kuģi gaidot	M. Hadjrdakis
11. Baltās kastaņas	P. Maiboroda
12. Baltā jahta	V. Naisso
13. Jaunības valsis	V. Lipands

Modris: Šitajā programmiņā jau var atrast visas tajā laikā deļotās deļas – „Pie Daugavas” – tāda feina deļa, „Diena jūras krastā” – igauņu, vācu deļa – tā bija ar tām hūtēm.

Ausma: Pašas tai sašuvām ņieburus.

Modris: Rumāņu deļā bija tās pusgarās bikses. „Gucuļu kazačoku” tak ar mēs deļojām ar tiem trakiem šarovāriem.

Modris: *Tad, kad sāku dejot, pirmais izbrauciens mums bija uz Elvu Igaunijā.*

Ārija: *Tur jau mēs allaž laidām.*

Modris: *Man tur gadījās joki... Igaunietēm jau tikai meitenes bija deju kolektīvā. Mēs bijām nodancojuši, sacīja, ka būs pie galdiem iešana, un mēs tur trināmies, trināmies. Atnāca 2 jaunkundzes, viena paņēma mani, un otra paņēma Arni. Un mēs aizgājām, un jūs palikāt visi ar garu degunu. Tas skuķis visu laiku tik lej un lej... Stāsta, ka vasarā braukšot uz Valku.*

Astrīda: *Mēs taču Igaunijā bijām arī uz Dziesmu svētkiem.*

Ausma: *Agrāk Valkā zem estrādes bija telpa, kur ģērbties – uz svētkiem 1960. gadā tur bija tikko nokrāsots, sāka lietus līt un nāca krāsains ūdens.*

Ārija: *Un lija uz tērpiem virsū – to es atceros.*

Modris: *Vēl vienos svētkos mēs bijām iemācījušies to „Ritenīti”, bet viņš bija kaut kā pārstrādāts, un mēs viņu nemācējām. Es atceros, ka visi atpūtās, un mēs visi aiz estrādes krūmos mēģinājām.*

Deju kolektīvs kopā ar dažiem citiem viesmāksliniekiem piedalījušies arī 1965. gada Dziesmu un deju svētkos Valmierā.

KONCERTĀ PIEDALĀS:

- I Pleskavas Tautas dziesmu un deju ansamblis.
- II Igaunijas PSR Tartu rajona sieviešu koris «Kaija».
- III Lietuvas PSR Pasvāles rajona kultūras nama deju kolektīvs.
- IV Cēsu rajona kultūras nama Tautas deju kolektīvs «Raitais solis».
- V Valkas rajona kultūras nama deju kolektīvs.

Dziesmu un deju svētki

Праздник песни и танца

Valmierā, 1965. gada 20. jūnijā
г. Валмиера, 20 июня 1965 г.

E. Auziņa

Ziņa laikraksta „Darba Karogs” 1965. gada 24. jūlija numurā: Par labiem sasniegumiem, gatavojoties Padomju Latvijas Dziesmu un deju svētkiem, ar republikas Dziesmu un deju svētku orgkomitejas Goda rakstu apbalvota rajona deju kolektīvu virsvadītāja Elga Auziņa.

Valkas rajona kultūras nama deju kolektīvs bija arī 1965. gada Dziesmu svētku (XIV Vispārējo Dziesmu svētku) dalībnieku vidū. Liecība par to atrodama grāmatā „Padomju Latvijas Dziesmu un deju svētki 1965. g.”.

VALKAS RAJONS		DEJU KOLEKTĪVI	
		Deju kolektīvu virsvadītāja E. Auziņa	
1. Valkas rajona kultūras nama deju kolektīvs		E. Auziņa	20
2. Smiltenes kultūras nama deju kolektīvs		E. Drulle	16
3. Naukšēnu profesionāli tehniskās skolas deju kolektīvs		A. Bērziņš	60
4. Trikātas ciema deju kolektīvs		B. Aķere	16
5. L/a «Vāle» veco ļaužu deju kolektīvs		B. Aķere	16
6. Smiltenes kultūras nama veco ļaužu deju kolektīvs		A. Svīle	16

Laikraksta „Darba Karogs” 1965. gada 10. jūlija numurā intervēta deju kolektīva vadītāja Elga Auziņa. Viņa stāsta:

„Gatavojoties svētkiem, vajadzēja domāt arī par ietērpu. Te nu meitenes tā pa istam parādīja pašdarbnieču entuziasmu. Lai lietderīgāk izlietotu un ietaupītu tērpu iegādei piešķirtos līdzekļus, nolēma tos darināt pašas. Te lieti noderēja pakalpojumu paviljona piegriezējas Jevgenijas Zeibotes padoms, kura kļuva par galveno piegriezēju. Ausma Putniņa, Ārija Grišjāne, Māra Viduce, Astrīda Zubova, Ilga Pučura, Dzintra Kauliņa un citas nežēloja ne brīvo laiku, ne miegam atrautās nakts stundas, lai tos pašūtu.”

Mūsu intervijas

Viņi aizstāvēs rajona godu

Aizritējuši pieci gadi kopš pēdējiem Padomju Latvijas Dziesmu un deju svētkiem, kad vareņā plūdumā pāri Mežaparka priedēm aizskanēja dziedātāju balsis un tūkstošiem skatītāju aplaudēja dejotāju veidotajiem krāšņajiem rakstiem.

Tagad atkal klāt tradicionālie svētki, un kolektīvi, kas piedalīsies tajos, jau pošas ceļā uz Rīgu. Tur viņus gaida «dziesmu un deju kari» un kopīgie pacilājošie svētku koncerti. Skatē vērtēs, kā strādāts aizvadītajos piecos gados, labākajiem piešķirs Tautas kolektīvu nosaukumus.

Kā Padomju Latvijas 25. gadadienai vēlītos Dziesmu un deju svētkus sagaida rajona kultūras nama deju kolektīvs? Uz šo jautājumu palūdzām atbildēt deju kolektīva vadītāju Elgu AUZIŅU.

— Republikas Dziesmu un deju svētki ikvienu mākslinieciskās pašdarbības entuziasta dzīvē ir izcils notikums, kam gatavojas ar lielu neatlaidību un rūpību, — saka E. Auziņa. — Tā tas ir arī mūsu kolektīvā. Daļu no deju svētku repertuāra iestudējam jau pagājušajā gadā. Pēdējā laikā galveno uzmanību pievēršām deju raksturam, lai izceltu tajās ielikto autora domu.

Ar satraukumu gaidījām rajona skati, jo daži dejotāji bija izgājuši no ierindas. Tomēr, tāpat kā Smiltenes un Naukšēnu deju kolektīvi, ieguvām tiesības piedalīties republikas svētkos Rīgā.

Gatavojoties svētkiem, vajadzēja domāt arī par ietērpu, kas līdz šim netika darīts. Te nu meitenes tā pa istam parādīja pašdarbnieču entuziasmu. Lai lietderīgāk izlietotu un ietaupītu tērpu iegādei piešķirtos līdzekļus, nolēma tos darināt pašas. Te lieti noderēja pakalpojumu paviljona piegriezējas Jevgenijas Zeibotes padoms, kura kļuva par galveno piegriezēju. Ausma Putniņa, Ārija Grišjāne, Māra Viduce, Astrīda Zubova, Ilga Pučura, Dzintra Kauliņa un ci-

tas nežēloja ne brīvo laiku, ne miegam atrautās nakts stundas, lai tos pašūtu.

Te Elga pasmaida savu sirsnīgo smaidu, jo atceras kopīgi pavadītās stundas ar šuvekļiem rokās, bet tad atkal nopietni turpina:

— Tagad priekšā republikas skate, kas mums uzliek lielu atbildību.

Par Tautas kolektīva nosaukumu pagaidām vēl nevaram domāt. Tas lai paliek mūsu nākotnes mērķis. Bet rajona godu centisimies aizstāvēt, cik vien tas būs mūsu spēkos.

Attēlā: rajona kultūras nama deju kolektīvs.

Modris: *Pašā sākumā mums bija tie baltie tērpi.*

Ausma: *Tieši tāpēc 1960. gada svētkos stadionā mēs tikām pašā priekšā dejot.*

Modris: *Puišiem no sākuma bija žaketveida svārki, pēc tam bija vestes.*

Ausma: *Svārkiem audums bija saflisēts, tad mēs pašas šuvām. Mums bija arī Valkas novada strīpainie brunči. Igauņu dejai bija pasūtīti brunči un blūzes. Bet tos priekšautiņus mēs pašas izšuvām – šuvām spīdumus klāt. Arnis vēl šuva.*

Modris: *Es arī šuvu tos spīžumus, interesanti bija. Jau notika mēģinājums uz estrādes, un mēs vēl šuvām.*

Ausma: *Mēs ar Āriju vēl pēdējās naktīs šuvām krievu tērpus. Dzērām kafiju, lai neaizmigtu.*

Astrīda: *Daži tērpi jau bija arī gatavi – pasūtīti, mums pašiem nevajadzēja neko šūt.*

Ārija: *Diezgan daudz tērpu bija, gandrīz katrai dejai bija savs tērps.*

Jau pieminētajā rakstā Elga Auziņa saka: „Tagad priekšā republikas skate, kas mums uzliek lielu atbildību. Par Tautas kolektīva nosaukumu pagaidām vēl nevaram domāt. Tas lai paliek mūsu nākotnes mērķis.”

Ārija: *Toreiz runāja, ka smiltenieši iet pa naktīm uz mēģinājumiem, lai dabūtu 1. vietu, tāpat nedabūja. Bet mēs dabūjām!*

Modris: *Mums bija tādi mēģinājumu apmeklējumu žurnāli, kur atzīmēja, kas atnācis.*

Ap 60. gadu vēl lejā nebija spoguļu zāle, tad mēs mēģinājām tur kultūras namā pašā augšā – bija liela telpa. Tur bija arī tāds liels dēlis, kur visas mūsu bildes bija. Pēc tam pat bija kādas nozagtas – dažas meiteņu bildes.

Spoguļu zālē pirms katra mēģinājuma pie baleta stangas iesildījāmies spoguļa priekšā – pirmā pozīcija un otrā, un piektā. Cilājām kājas un rokas.

Ārija: *Pirms katra mēģinājuma – taisījām visu to griešanos un to skatu... Astrīd, to tak tev vajag atcerēties!*

Modris: *Nu ja, Astrīda pirmās rindās stāvēja.*

Astrīda: *Es vismazākais biju – tāpēc.*

Modris: *Vienu brīdi Kauliņa Dzintra mums bija vismazākā.*

Ausma: *Kad Elga gaidīja bērniņu – vēl ar visu lielo vēderu rādīja mums soļus.*

Modris: *Citreiz, kad sanācām uz mēģinājumu – ai, šodien negribas dancot – nopļāpājām.*

Ausma: *Kādreiz jau mēs nopļāpājām...*

Ārija: *...bet reti jau.*

Ausma: *Es atceros – 60. gadā mēs savus tērpus pāri par muguru nesām uz estrādi, mūs neviens neveda, un tērpu jau bija daudz.*

Modris: *1965. gadā mums Naukšēni bija pievienoti klāt, un tad mēs bijām satraukušies – varbūt tā profskola uzvinnēs. Tomēr izrādījāmies pārāki. Mēs taču arī Naukšēnos bijām uz vienu sadancošanu. Re, kā te bildē Elgu met gaisā vīrieši. Robis arī.*

Modris: *Šajā bildē mums pa vidu Dāvids Levins sēž.*

Ausma: *Atceraties, kā tai 60. gadā bija, ka tās bufetnieces Rīgā mūs krāpa, bet Levins atnāca un ieveda kārtību. Viņš bija ļoti enerģisks cilvēks, daudzas lietas prata izcīnīt. Toreiz svētkos mums pusdienās*

armijas termosos veda cīsiņus, piekodām rupju maizi ar sinepēm. 1965. gadā jau bija labāk. Tad mūs veda pusdienās uz vienas rūpnīcas ēdnīcu. Bija diezgan glauni. 60. gadā mēģinājumos šausmīgi lija lietus. Man izjuka kurpes, es nopirku jaunas teniskurpes un uzberzu čulgas. Deju svētki togad notika Dinamo stadionā, bet 65.

gadā – Daugavas. Šausmīgi tālu vajadzēja skriet, vienā galā bija autobuss un otrā bija jāiet augšā, tad mēs tā jozām, jo vajadzēja taču uz katru deju pārģērbties!

Modris: Viens otram palīdzēja, kurš ātrāk saģērbās, tas palīdzēja citiem.

Ausma: Visi jau bijām ļoti draudzīgi.

Modris: Es esmu bijis arī skolēnu Dziesmu svētkos 1960. gadā. Noslēguma koncertā Mežaparkā mēs kaut kā tajā drūzmā bijām ar deju partneri Elitu aizplāpājušies un noklīduši no tā bara. Mums tajā gadā bija izšūti Nīcas tērpi. Pienāk viena sieviete un saka: jums tik skaisti tērpi, man ir pionieri pazuduši, palīdzat man biedru Pelši uz tribīni aizvest. Mēs sakām: mēs taču nezinām, mēs – iebraucēji no laukiem, Elita jau vairāk runāja, es jau biju kautrīgs tai laikā vēl. Viņa saka: nekas, nekas, es pionierus sameklēšu, ejat tikai pa celiņu uz priekšu. Mēs ejam pa to drūzmu, bet viņam nekāda apsardze, nekas nebija tai laikā. Ejam un ejam, viņš prasa: no kurienes. Mēs sakām – no Valkas. Viņš saka: kā tad jūs tur ar tiem igauņiem sadzīvojat? Ejam un tāpat šo to runājam, bet mēs jau nezinām, kur tālāk iet pa to celiņu. Cilvēki jau arī bija daudz – kamēr iziet visiem cauri. Beigās pieskrēja kaut kādi nosarkuši pionieri, un tad mēs tikām vaļā. Mums pēc tam tai drūzmā bija jāmeklē savējie.

Ausma: 1960. gadā uz Rīgu ar vaļējo mašīnu braucām. Atpakaļ braucām ar vilcienu.

Pa Rīgu – ar tramvaju.

Ārija: 65. gadā jūs noteikti jau ar autobusu braucāt, jo es gāju pavadīt. Pati uz svētkiem nebraucu, jo man bija meita nesen piedzimusī.

Modris: Kultūras namam bija mazais autobuss, Janovs Guntis vēl vadīja. Pa Rīgu arī vadāja.

Vienā skolā gulējām. Vakariņas turpat skolā ēdām, meitenes, kas nedejoja, tirgū sapirka tomātus, sagrieza ar krējumu un vakarā ēdām. Visi rindā uz matracīšiem gulējām.

Astrīda: Tagad jau arī ir tāpat. Es tak esmu bijusi, šogad arī brauksim – ar „Saulīti”.

Ausma: *Tajā gadā, kad piedalījāties pirms Dziesmu svētkiem Rīgā skatē, mēs netikām piedalīties pašī savos svētkos Valkā. Sakrita vienā dienā. Mums jau bija jābrauc projām, un mēs no Rīgas sūtījām*

telegrammu – turat īkšķi par mums, mēs esam pusfinālā. To es labi atceros. Mēs daudz mēģinājām. Skatē bija 3 dejas jādejo.

Modris: *Mēs visi gaidījām, kad Elga nāks ar tām ziņām, visi nervozēja. Viena deja bija visiem obligāta, vienu varēja izvēlēties un trešo izlozēja. Dejojām krievu, igauņu un latviešu deju.*

Ārija: *Kas to vairs var atcerēties, kas tās bija par dejām!*

Ausma: *1965. gadā tie, kas rajonā bija atbildīgi par svētkiem, gājienam nebija neko paņēmuši līdzī, ne karogu, neko. Viņi tagad saka, ka to mūsu karogu un emblēmu uz priekšu ņems, un mūs atstās pēdējā rindā. Mēs sakām, kur kolektīvs, tur karogam jābūt.*

Modris: *Vai, dieniņās, bija gan traki – visi sastājās ap to karogu apkārt.*

Ausma: *Nospriedām, ka gājienā tomēr jāiet, bet mēs iesim beigās. Atbraucām mājās no Rīgas, Valkā bija 21. jūlija svētku pasākums. Nodejojām un beigās,*

stāvot pie karogiem, domājām, varbūt pēdējo reizi tā kopā stāvam, un tā arī bija. Sākās skandāls, mūs sauca uz partijas komiteju, kādas divas reizes. Elga pēc tam aizbrauca projām.

Modris: *Viss izjuka. Pēc tam Fjodorova Valda kādu laiku vadīja. No Cēsīm brauca tāda Letiņa. Vēlāk kolektīvu vadīja Martinsons, bija viena blondīne arī.*

Ausma: *Es atceros – kad pilsētā ciemojās kāda delegācija vai kad kādi mākslinieki brauca – mums viņi bieži vien bija jāsapaida un jāpavada. Operetes teātris brauca, baletdejojātājus vienreiz mēs tur pie SCO gaidījām.*

Modris: *Atceraties, kad mēs bijām uz Silvu, kur bija uz to mežniecību ārzemnieki atbraukuši. Vispirms vajadzēja atrādīt – vai mēs drīkstam dancot vai nē. Pēc tam mūs instruēja, kā jāuzvedas – teica, lai daudz nedzer un ar svešiniekiem nerunā. Viens mūsējais tomēr pamanījās uzlūgt poļu meiteni.*

Modris: *Vēlāk kultūras namā Pedraudze Aija bija mākslinieciskā vadītāja. Mūs sameklēja, kad vajadzēja uz televīziju braukt uzstāties.*

Ausma: *2 reizes mēs bijām televīzijā – kad starp rajoniem bija sacensības – 1969. gadā.*

Ārija: *Mana pēdējā uzstāšanās arī bija televīzijā.*

Modris: *Gerda sēdēja skaistā kostīmā pie galda un vadīja.*

Ausma: *Mēs dejojām igauņu deju. Rita ar Robertu dejoja solodeju. Atceros, ka beigās viņi it kā aizslēpās aiz cepures.*

Ārija: *Gandrīz nevieni dziesmu svētki jau bez lietus nebija.*

Modris: *Dziesmu svētkos jau tie mēģinājumi bija viena traka skriešana – uz vienu pusi, uz otru pusi. Atkal nav labi, skrej atpakaļ un tā visu cauru dienu. Un karsts un slapjš. Un vienā reizē visi sabuntojās un vairs nedancoja, kad vēl vakarā tumsā pie lieliem prožektoriem mūs dzenāja no viena gala uz otru galu – un nekādā galā. Visi sāka svilpt un bļaut.*

Ārija: *Tad tev vajag to fonu taisīt, tad to deju nemaz nevajag dejojot.*

Modris: *Bija taču tie plāni – tādas lielas lapas.*

Ausma: *Viena bilde no svētkiem ir, kur mēs maliņā stūrī esam redzami.*

Modris: *Tur kur airējamies? Traki jau bija tie mēģinājumi visu dienu stadionā karstumā un kad vēl lietus uznāk... Bet nekas – visi jauni bijām!*

Ārija: *Jā... Kā tā jaunība ir pagājusi...*

Šie ir mazi fragmenti no kādreizējo dejotāju atmiņām. Saruna vēl turpinās, tiek pieminēti tie, kas tagad jau aizsaulē – *Malda* (Malda Mazjāne), *Laimonīts* (Laimonis Pelčers), *Robis* (Roberts Eglītis), *Valdis* (Valdis Burkēvics), *Arvīds* (Arvīds Pēčs), *Kārlis* (Kārlis Zeibots)...

Dejojot kolektīvā, ļoti daudzi saprecējušies, gandrīz visi. Kad apprecējās, tad arī otrs nāca dejot. Dejotāju pāri bija Skaidrīte un Valdis Gudrīši, Ārija un Valdis Burkēvici, Ārija un Māris Grišjāņi, Ženija un Kārlis Zeiboti un vēl...

Parasti jauno pāri sveica viss kolektīvs, kāzu ceremonijas bieži vien notika arī kultūras namā. Pēc tam gāja raudzībās. Dejotāji atceras, kā Omuļu šķūnī svinētas Skaidrītes un Valda kāzas, bet ziemā pa trakiem sniegiem braukuši raudzībās, ēduši gardas asinsdesas.

Daudziem dejot turpinājuši arī bērni, tagad dejo mazbērni.

Astrīda Bērziņa,
Ausma Putniņa,
Modris Saldūksnis
Rīga 1965. gada 16. jūlijs

Ārija Burkēvica, Modris Saldūksnis,
Skaidrīte Gudrīte,
Astrīda Bērziņa, Ausma Putniņa,
2013. gada 22. maijs Valkas bibliotēkā